

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Michalem Ryškou v právní věci žalobkyně **XXXX**, nar. **XXXX** bytem **XXXX**, adresa pro doručování **XXXX**, zast. JUDr. MgA. Michalem Šalomounem, advokátem v Třebíči, Bráfova tř. 52, proti žalovanému **XXXX**, nar. **XXXX**, **XXXX** zast. JUDr. Františkem Sochořem, advokátem v Třebíči, Jihlavská brána 10, ochranu osobnosti,

t a k t o :

I. Řízení se ohledně:

- a) povinnosti žalovaného zdržet se telefonování žalobkyni s tím, že tento zákaz se nevztahuje na sdělení zcela mimořádných sdělení, která jsou nezbytná k realizaci styku s nezl. dcerou **XXXX** dle pravomocného rozhodnutí soudu,
- b) povinnosti žalovaného zdržet se zasílání SMS zpráv na telefon žalobkyně s tím, že tento zákaz se nevztahuje na zasílání zcela mimořádných SMS zpráv, která jsou nezbytná k realizaci styku s nezl. dcerou **XXXX** dle pravomocného rozhodnutí soudu,
- c) zákazu žalovanému přibližovat se k žalobkyni na vzdálenost kratší než 5 metrů v budovách a na vzdálenost kratší než 50 metrů mimo budovy s tím, že tento zákaz se nevztahuje na jednání mezi žalobkyní a žalovaným u soudu nebo správního orgánu, dále na realizaci styku s nezl. dcerou **XXXX** dle pravomocného rozhodnutí soudu,

z a s t a v u j e .

II. Určuje se, že žalovaný opakovaným telefonováním a zasíláním SMS zpráv žalobkyni v období od 6. 3. 2009 do 15. 12. 2009 zasáhl do práva žalobkyně na soukromý život.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

IV. České republice se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Stanoviska účastníků řízení a procesní postupy soudu ve věci

1) Žalobou na ochranu osobnosti podanou dne 14.4.2009 ve znění doplnění žaloby se žalobkyně domáhala:

a) určení, že žalovaný opakovaným telefonováním a zasíláním SMS zpráv žalobkyni v období od 6. 3. 2009 do 15. 12. 2009 zasáhl do práva žalobkyně na soukromý život,

b) uložení povinnosti žalovanému zdržet se telefonování žalobkyni s tím, že tento zákaz se nevztahuje na sdělení zcela mimořádných sdělení, která jsou nezbytná k realizaci styku s nezl. dcerou XXXX dle pravomocného rozhodnutí soudu,

c) uložení povinnosti žalovanému zdržet se zasílání SMS zpráv na telefon žalobkyně s tím, že tento zákaz se nevztahuje na zasílání zcela mimořádných SMS zpráv, která jsou nezbytná k realizaci styku s nezl. dcerou XXXX dle pravomocného rozhodnutí soudu,

d) uložení zákazu žalovanému přibližovat se k žalobkyni na vzdálenost kratší než 5 metrů v budovách a na vzdálenost kratší než 50 metrů mimo budovy s tím, že tento zákaz se nevztahuje na jednání mezi žalobkyní a žalovaným u soudu nebo správního orgánu, dále na realizaci styku s nezl. dcerou XXXX dle pravomocného rozhodnutí soudu.

2) K odůvodnění žaloby žalobkyně uvedla, že účastníci jsou manželé a žalobkyně podala návrh na rozvod manželství (věc vedena u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 12 C 210/2006), jakož i návrh na úpravu vztahů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu manželství. Přestože byl opatrovnický návrh podán již dne 13.1.2006, nebylo o něm pravomocně rozhodnuto, přičemž důvodem protahování řízení jsou neustálá odvolání žalovaného do všeho, do čeho se lze odvolat (např. usnesení o ustanovení znalce, usnesení o přiznání znalečného). Od podání opatrovnického návrhu a návrhu na rozvod manželství je situace mezi účastníky řízení značně napjatá. Žalovaný se snaží, aby se k němu žalobkyně vrátila. Toho hodlá v zásadě dosáhnout tím, že žalobkyni ztrpčuje život, přičemž předpokládá, že žalobkyně jeho nátlaku podlehne a vrátí se k němu do společné domácnosti.

Žalovaný neustále žalobkyni zasílá SMS nejrůznějšího, většinou urážlivého obsahu, přičemž doslovný přepis těchto SMS zpráv za období od 6.3.2009 do 15.12.2009 byl žalobkyní v žalobě uveden na celkem 18 a půl stranách A4. Žalobkyně je zaměstnaná jako kuchařka v jídelně XXXX a v této jídelně je možno se přihlásit a chodit na obědy. Toho využil žalovaný, který se na obědy přihlásil, po celou dobu vydávání obědů seděl v jídelně a sledoval, co dělá žalobkyně. Žalobkyni bylo jednání žalovaného nepříjemné, a proto změnila práci v jídelně tak, aby na ni žalovaný neviděl. Dalším jednáním, kterým žalovaný žalobkyni obtěžoval, bylo doprovázení žalobkyně na cestě ze zaměstnání do jejího bydliště, když při tomto doprovázení žalovaný žalobkyni neustále střídavě urážel a přesvědčoval, aby se k němu vrátila. Žalovaný žalobkyni nepronásleduje jen na cestě ze zaměstnání do místa bydliště, ale rovněž v místě bydliště. Žalovaný neustále žalobkyni kontroluje, jestli je doma a s kým, když stojí pod balkónem žalobkyně (žalobkyně bydlí v prvním patře) a snaží se skrz žaluzie sledovat, co žalobkyně doma dělá. Další způsob, kterým žalovaný ztrpčuje život žalobkyni a dalším lidem, je oslovování lidí, kteří žalobkyni pronajímají byt, když vždy osloví pronajímatele bytu, ve kterém žalobkyně bydlí, a snaží se je přimět k tomu, aby dali žalobkyni z bytu výpověď. Představuje si totiž, že žalobkyně pak nebude mít kde bydlet a vrátí se k žalovanému. Žalobkyně se snažila žalovaného přimět, aby se jednání, které ji obtěžuje, zdržel. Podala proto na něj trestní oznámení za pomluvu a ohledně neustálého obtěžování SMS zprávami rovněž podnět k přestupkovému řízení, kde již padlo rozhodnutí, že žalovaný je vinen z přestupku dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Je zřejmé, že chování žalovaného značně ovlivňuje kvalitu života žalobkyně. Žalobkyně je neustále pronásledována, a to jednak virtuálně pomocí telefonátů a SMS zpráv, jednak fyzicky, kdy na ni žalovaný čeká na ulici, až vyjde z práce nebo z bytu a takto ji pak k její nelibosti „doprovází“. Jednání žalovaného značně zasahuje do jejího soukromého a rodinného života, který již nevede se žalovaným, ale se svými dětmi. Toto jednání je neustálé a kontinuální, takže je na místě vůči němu využít zdržovací nárok.

3) Žalovaný neuznal uplatněné nároky s tím, že se dotýkají jeho základních lidských práv „ve svobodném pohybu“ a poukázal na snahu jej diskriminovat „ve svobodném přístupu ke službám, svobodě rozhodování, rovnosti“. Je zaručena svoboda myšlení, svědomí a vyznání, tj. i právo na to nesouhlasit s rozvodem, vychovávat své děti, užívat svůj majetek, resp. majetek ve společném jmění manželů, což je mu protiprávně znemožňováno. Opatrovnický ani rozvodový spor nevyvolal, děti ani manželku neopustil a nikdy se nedopustil žádného protiprávního jednání proti dětem, manželce ani komukoliv jinému. Naopak proti žalobkyni bylo vedeno trestní řízení za prokázaný trestný čin proti žalovanému, které podmíněně zastavil státní zástupce (usnesení Zt 288/2007). Žaloba je dalším způsobem, jak ničit život žalovanému a dětem namísto např. rodinné terapie. Žalovaný kategoricky popřel, že by někdy manželku vulgárně verbálně nebo dokonce fyzicky napadal. Uvedl, že nikdy manželce nepsal SMS urážlivého a už vůbec ne výhrušného charakteru, přičemž manželka má, pokud je mu známo, několik mobilních telefonů, jejich čísla nezná.

4) Ke shodnému návrhu účastníků bylo na základě § 110 odst. 1 o.s.ř. usnesením č.j. 24 C 26/2009-156 ze dne 15.10.2010 řízení přerušeno. S ohledem na návrh žalobkyně ze dne 26.9.2011 bylo usnesením č.j. 24 C 26/2009-165 ze dne 6.10.2011 rozhodnuto o pokračování v řízení. K odvolání žalovaného bylo usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. 1 Co 284/2011-180 ze dne 10.11.2011 usnesení krajského soudu potvrzeno.

5) Poté bylo ve věci soudem několikrát nařízeno jednání, první jednání ve věci se však fakticky konalo až dne 10.4.2013. Žalovaný se pokusil i konání tohoto jednání zamezit, když vznesl námitku podjatosti soudce, návrh na delegaci a návrh na odročení jednání. K tomu vzal soud v úvahu, že jednání bylo naposledy nařízeno na 27. 3. 2013, k žádosti právního zástupce žalovaného bylo odročeno přímo na jím výslovně navržený den, tj. právě na 10. 4. 2013. Pokud pak žalovaný navrhl odročení jednání s poukazem na kolizi svého právního zástupce, pak dle úředního záznamu na č.l. 323 právní zástupce žalovaného nežádal o žádné odročení jednání, přičemž pokud žalovaný uvedl, že jeho přípis byl učiněn svědomím a souhlasem JUDr. Františka Sochora, pak toto není pravdou. Je nutno jednoznačně uvést, že žalovaný svými procesními návrhy zamezil již konání některých dřívějších nařízených jednání, když v těchto souvislostech byla jednání odvolávána a věc předkládána k rozhodnutí Vrchnímu soudu v Olomouci (usnesení č.j. Nco 12/2012-224 ze dne 28. 2. 2012, kterým bylo rozhodnuto o námitce podjatosti soudce) či Nejvyššímu soudu (usnesení č.j. 28 Nd 365/2012-295 ze dne 27. 11. 2012, kterým bylo rozhodnuto o návrhu na přikázání věci jinému soudu).

6) Za této situace soud dospěl k jednoznačnému přesvědčení, že předmětné námitky a návrhy žalovaného (č.l. 321 a 329-331 spisu) nejsou ve všech souvislostech ničím jiným než **ryze obstrukčními kroky žalovaného a zneužitím jeho procesních práv ve snaze zabránit řádnému projednání a rozhodnutí věci soudem a odvést pozornost soudu od merita věci k řešení neustávajících procesních námitek a návrhů žalovaného** (srov. dále např. i čl. 10. rozsudku). Věc proto byla projednána v souladu s § 15b odst. 2 o.s.ř. s přihlédnutím k závěrům obsaženým v usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Nd 201/2008 ze dne 15. 7. 2008 a usnesení Nejvyššího soudu sp.zn. 21 Cdo 3358/2007 ze dne 19. 8. 2008.

7) Jedná-li se o otázku podjatosti soudce, pak již k dřívější námitce podjatosti vznesené žalovaným bylo nadřízeným soudem rozhodnuto (usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. Nco 12/2012-224 ze dne 28.2.2012), že soudce z projednání a rozhodnutí ve věci vyloučen není. Pokud pak žalovaný později vznesl novou námitku podjatosti soudce odvíjenou ze skutečnosti, že jeho žádosti o odročení jednání nebude vyhověno, resp. návazně i ze skutečnosti, že dle úředního záznamu na č.l. 323 spisu došlo k telefonátu soudce právnímu zástupci žalovaného bez vědomí žalovaného, soud tuto námitku zhodnotil jako zjevně nedůvodnou a v souladu s § 15b odst. 2 o.s.ř. věc na jednání projednal a rozhodl. Tato námitka se totiž týká procesních postupů soudce (§ 14 odst. 4 o.s.ř.), tj. okolností, které přímo ze zákona nejsou důvodem k vyloučení soudce. Je výsostným právem soudu posoudit, zda žádosti o odročení jednání bude či nebude vyhověno (srov. i čl. 9. rozsudku), přičemž prověření obstrukčního a nepravdivého návrhu žalovaného telefonickým dotazem u jeho právního zástupce (čl. 5 rozsudku) bylo v tomto směru učiněno vhodně, účelně a nezbytně tak, aby obstrukční snahy žalovaného opět nezamezily konání jednání ve věci.

8) Pokud jde o návrh žalovaného na přikázání věci jinému soudu, pak o dřívějším návrhu žalovaného již v tomto směru bylo rozhodnuto usnesením Nejvyššího soudu č.j. 28 Nd 365/2012-295 ze dne 27. 11. 2012 tak, že věc se z důvodu vhodnosti Městskému soudu v Praze nepřikazuje. Soud v těchto souvislostech odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Nd 201/2008 ze dne 15. 7. 2008, dle kterého jestliže dosavadní výsledky řízení dokládají, že institut návrhu na delegaci vhodnou (§ 12 odst. 2 o. s. ř.) je účastníkem řízení zneužíván k obstrukci a cílenému

protahování občanského soudního řízení, soud nepředkládá věc k rozhodnutí o takovém návrhu nejbližše společně nadřízenému soudu. Jestliže Nejvyšší soud v tomto usnesení jednoznačně deklaroval, že **nehodlá podporovat tyto obstrukce** tím, že by podáním, jejichž prostřednictvím jsou obstrukce vykonávány, přiznal právní váhu, pak na předmětný návrh žalovaného pohlíží zdejší soud zcela totožnou optikou.

9) K návrhu žalovaného na odročení jednání pak soud přistoupil v duchu usnesení Nejvyššího soudu sp.zn. 21 Cdo 3358/2007 ze dne 19. 8. 2008, dle kterého důležitost důvodu, pro který účastník řízení žádá o odročení jednání, soud posuzuje vždy **s přihlédnutím ke všem okolnostem konkrétního případu**. I když účastník řízení ve své žádosti uvádí důvod jinak způsobilý vést k závěru o odročení jednání (dalšího jednání), **není soud vždy povinen takový důvod akceptovat, a to zejména tehdy, není-li využíván v souladu se smyslem a účelem ustanovení § 101 odst. 3 o.s.ř., ale k záměrným procesním obstrukcím**, sledujícím především bezdůvodné protahování občanského soudního řízení a zvyšování nákladů s tím spojených. Již v čl. 5 rozsudku bylo uvedeno, že pokud žalovaný navrhl odročení jednání s poukazem na kolizi svého právního zástupce, pak dle úředního záznamu na čl. 323 právní zástupce žalovaného nežádal o žádné odročení jednání, přičemž pokud žalovaný uvedl, že jeho přípis byl učiněn s vědomím a souhlasem JUDr. Františka Sochora, pak toto není pravdou. K nesouhlasu žalovaného, aby ho při jednání zastupoval jako substituční zástupce advokát, který se kauzou ze začátku nezabýval a není s ní obeznámen, soud akcentoval, že žalovanému svědčí dobrodiní soudem ustanoveného zástupce, který má ze zákona dle § 31 odst. 2 o.s.ř. stejné právní postavení jako případný zplnomocněný zástupce a má tedy i právo dát se zastupovat jiným advokátem ve smyslu § 25 odst. 2 o.s.ř. Svévolné setrvávání na osobě ustanoveného zástupce osobně bez možnosti substituce dle představ žalovaného nelze soudem akceptovat, neboť žalovaný svými procesními návrhy zamezil již konání některých dřívějších nařízených jednání. Přes řadu dřívějších pokusů o konání jednání se proto fakticky jednalo teprve o první jednání, které se ve věci konalo, žádné dokazování tedy nebylo vůbec prováděno a nelze proto akceptovat tezi o nějaké hlubší zasvěcenosti ustanoveného zástupce oproti zástupci substitučnímu. Soud proto návrhu žalovaného na další odročení jednání nevyhověl, když v duchu již zmíněného rozhodnutí Nejvyššího soudu by uplatněný důvod nebylo možno (i kdyby snad případně neplatily závěry soudu ohledně možnosti aplikace § 25 odst. 2 o.s.ř.) s poukazem na soustavné procesní obstrukce žalovaného v konkrétním případě za důležitý důvod odročení jednání uznat.

10) Ze strany žalovaného byl dále podán návrh na odnětí osvobození od soudních poplatků žalobkyni a odnětí jí ustanoveného advokáta (č.l. 193, 214-215 a 317) a v tomto směru soudu došly i shodné podněty třetích osob nezúčastněných na řízení (č.l. 241-262, 267-268, některé bez podpisu). Původním rozhodnutím zdejšího soudu (usnesení č.j. 24 C 26/2009-15 ze dne 5. 5. 2009) nebylo žalobkyni osvobození od soudních poplatků přiznáno a návrh žalobkyně na ustanovení zástupce byl zamítnut, toto rozhodnutí však bylo k odvolání žalobkyně změněno usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. 1 Co 157/2009-22 ze dne 10. 11. 2009, které je pro zdejší soud závazné. Dle § 138 odst. 2 o.s.ř. přiznané osvobození předseda senátu kdykoli za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. K návrhu žalovaného a shodným podnětům některých třetích osob proto soud prošetřil případné splnění podmínek

pro odnětí přiznaného osvobození a odnětí ustanoveného advokáta, když v tomto směru vyžádal nové prohlášení žalobkyně (č.l. 281-287), na které rovněž svými námitkami reagoval žalovaný. Na tomto základě pak soud nemá za prokázané, že by byly splněny podmínky dle § 138 odst. 2 o.s.ř., neboť se neukázalo, že by došlo k natolik zásadní změně poměrů žalobkyně oproti poměrům v době závazného rozhodování odvolacího soudu, které by odůvodnily, aby krajský soud tímto způsobem "zvrátil" rozhodnutí vrchního soudu, resp. ani to, že by poměry žalobkyně osvobození přiznané jí (i ve vztahu ke zdejšímu soudu závazně) rozhodnutím vrchního soudu již té době neodůvodňovaly. Námitky žalovaného jsou v tomto směru bezpředmětné, když žalovaným zdůrazněná otázka toho, že zletilý syn XXXX není vyživovaná osoba, nebyla vůbec zohledňována v nějakém odlišném směru ani vrchním soudem a nedošlo tedy v tomto rámci k nějaké změně poměrů. Rovněž tak je zcela irelevantní žalovaným zpochybňovaný právní důvod úhrad na zajištění bytových potřeb žalobkyně, tj. zda se jedná o nájemné či o bezdůvodné obohacení, neboť rozhodujícím není právní charakter plateb, ale jejich existence. Soud proto žalobkyni osvobození od soudních poplatků ani ustanoveného advokáta neodňal, a to bez formální nutnosti vydání rozhodnutí v tomto směru, neboť byl-li podán návrh nebo jiný podnět k tomu, aby soud přiznané osvobození odňal, a soud dospěje k závěru, že zde důvody pro takové rozhodnutí nejsou, nevydává rozhodnutí, jímž by o takovém návrhu nebo podnětu rozhodoval negativně (srov. shodně komentář k § 138 odst. 2 o.s.ř. in Drápal, L., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád I, II. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009).

11) Za situace, kdy se takto soud řádně vypořádal se všemi procesními námitkami a návrhy žalovaného, se pak konalo jednání dne 10.4.2013. Na něm žalobkyně uvedla, že 1.1.2010 nabyl účinnosti trestní zákoník, který již obsahuje skutkovou podstatu nebezpečného pronásledování, a od té doby došlo ze strany žalovaného ke změně chování, když již žalobkyni takto intenzivně netelefonuje, nezasílá jí takové obrovské množství SMS ani ji takto nepronásleduje. Za této situace vzala podanou žalobu v rozsahu nároků na zdržení se telefonování, zasílání SMS zpráv a uložení zákazu přibližovat se zpět a setrvala pouze na uplatněném určovacím nároku. Soud proto řízení v tomto rozsahu se souhlasem žalovaného dle § 96 odst. 2 o.s.ř. zastavil (viz výrok č. I rozsudku).

12) Žalovaný navrhl zamítnutí zbytku žaloby s tím, že z jeho strany nedocházelo k nějakému nepřiměřenému obtěžování žalobkyně. Konání žalovaného bylo motivováno snahou dát rodinu zase dohromady, byť mohlo být z určitého pohledu, myšleno z pohledu žalobkyně, vnímáno za nešťastné. Některé SMS žalovaný žalobkyni jistě posílal, nikoli však v tvrzeném rozsahu, když přesněji není schopen se pro časový odstup vyjádřit. Pokud byl za obdobné jednání z dřívějšího období uznán vinným ze spáchání přestupku, pak přestupkového řízení se aktivně neúčastnil a nebyl řádně obeslán.

Zjištěný skutkový stav a neprovedené důkazy

13) Na základě provedení dokazování soud zjistil, že pravomocným rozhodnutím Městského úřadu Třebíč, odboru správních činností, oddělení správního a přestupkového, č.j. OSČ-Př-357/08-12 ze dne 13.10.2008 s právní mocí ke dni 22.11.2008 byl žalovaný uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 49 odst. 1 písm. c)

zák. o přestupcích, kterého se dopustil tím, že v průběhu doby nejméně od 21.5.2008 do 4.6.2008 a dále nejméně od 28.6.2008 do 10.7.2008 úmyslně opakovaně narušoval občanské soužití jiným hrubým jednáním, neboť soustavně kontaktoval a obtěžoval svoji manželku XXXX, a to telefonickým prozváněním a zasíláním SMS zpráv s urážlivým obsahem, které jsou součástí návrhu, z jeho mobilního telefonu s telefonním číslem XXXXX na mobilní telefon XXXX s telefonním číslem XXXX a za tento přestupek mu byla dle § 11 odst. 1 písm. b) a § 49 odst. 2 zákona o přestupcích uložena sankce v podobě pokuty ve výši 1.000,- Kč. Žalobkyně v přestupkovém řízení správnímu orgánu uvedla, že s obviněným je od měsíce října 2006 v rozvodovém řízení a do současné doby není ukončeno opatrovnické řízení ohledně nezl. dcery XXXX. Nejméně od 21.5.2008 do 4.6.2008 (den podání návrhu) jí obviněný opakovaně kontaktuje a obtěžuje tím, že jí neustále telefonem prozvání z jeho telefonního čísla XXXX na její telefon s číslem XXXX. K tomu přiložila soupis frekvence telefonického prozvánění. Uvedla, že obviněný jí dále opakovaně zasílá ze stejného telefonního čísla SMS zprávy, které má uloženy v telefonu a jejich obsah si zapisuje. Soupis těchto SMS zpráv rovněž přiložila ke svému návrhu. Telefonické hovory nepřijímá ani neodpovídá na SMS zprávy. Obviněnému opakovaně při osobním kontaktu sdělila, ať jí nevolá, že ji to obtěžuje a rovněž mu sdělila, ať jí neposílá uvedené SMS zprávy. Obviněný na to reagoval tak, že jí řekl, že jí vadí všechno a uvedl, že jemu také spousta věcí vadí a dále, že je svobodný člověk a může si volat, komu chce. Dále uvedla, že obviněný opakovaně stojí u vchodu panelového domu na XXXX, kde navrhovatelka v současné době bydlí. Když má otevřené okno v bytě, pak obviněný u panelového domu i křičí, např. „zlodějská svině“, „ty kurvo, děvko“ apod., kdy toto slyší i jejich nezl. dcera. Pokud je obviněný v XXXX, pak před zmíněným panelovým domem na ul. XXXX stojí někdy i 3x denně. K nařízenému ústnímu jednání dne 30.6.2008 se obviněný nedostavil ani se neomluvil, když předvolání mu bylo řádně doručeno s dostatečným předstihem fikcí dne 23.6.2008. Navrhovatelka dále doplnila svůj návrh na projednání přestupku tak, že obviněný jí nadále obtěžuje opakovaným zasíláním SMS zpráv s urážlivým obsahem, a to v období nejméně od 28.6.2008 do 10.7.2008 a rovněž opakovaným telefonickým prozváněním, když např. dne 10.7.2008 ji prozvonil celkem 36x. Přepis těchto SMS zpráv rovněž přiložila. Vzhledem k tomu, že navrhovatelka svůj návrh dne 16.7.2008 doplnila a rozšířila, správní orgán nařídil další ústní jednání na dne 14.8.2008, na které byl předvolán obviněný. Obviněný se k ústnímu jednání nedostavil ani se neomluvil. Předvolání bylo obviněnému řádně doručeno s dostatečným předstihem fikcí dne 4.8.2008, přičemž obviněný byl řádně poučen o svých právech a povinnostech a byl mimo jiné upozorněn na právní důsledky nedostavení se. Správní orgán proto v souladu s § 74 odst. 1 zák. o přestupcích věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti obviněného. Správní orgán takto považoval za prokázané, že obviněný z přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zák. o přestupcích se přestupku dopustil, když z přiložených příloh navrhovatelky, tj. z obsahu zasílaných SMS zpráv i jejich frekvence, dovodil, že ze strany obviněného byl překročen rámec pouhé nevhodnosti. Navrhovatelka uvedla, že obviněnému opakovaně při osobním kontaktu sdělila, ať jí nevolá, že ji to obtěžuje, a rovněž mu sdělila, ať jí neposílá uvedené SMS zprávy. Obviněný se na dvě nařízená ústní jednání nedostavil ani se neomluvil a správní orgán měl za to, že se tak účelově vyhýbá odpovědnosti za přestupek.

14) Dle § 135 odst. 1 o.s.ř. je soud vázán rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů, a kdo je spáchal, jakož i rozhodnutím o osobním stavu; soud však

není vázán rozhodnutím v blokovém řízení. **Soud je proto na základě § 135 odst. 1 o.s.ř. ze zákona vázán rozhodnutím správního orgánu o tom, že žalovaný spáchal přestupek dle § 49 odst. 1 písm. c) zák. o přestupcích tím, že v průběhu doby nejméně od 21.5.2008 do 4.6.2008 a dále nejméně od 28.6.2008 do 10.7.2008 úmyslně opakovaně narušoval občanské soužití jiným hrubým jednáním, neboť soustavně kontaktoval a obtěžoval žalobkyni, a to telefonickým prozváněním a zasíláním SMS zpráv s urážlivým obsahem z jeho mobilního telefonu s telefonním číslem XXXX na mobilní telefon žalobkyně s telefonním číslem XXXX.** Námitka žalovaného, uplatněná v řízení na ochranu osobnosti, že přestupkového řízení se aktivně neúčastnil a nebyl řádně obesílán, je při vázanosti soudu rozhodnutím o přestupku zcela irelevantní, stejně jako důkazní návrh žalovaného na výslech svědka XXXX ohledně toho, že žalovanému mohlo být doručeno předvolání k jednání přestupkové komise jinak než fikcí. Pokud totiž chtěl žalovaný správnost výsledků přestupkového řízení zpochybnit, měl tak učinit řádně a včas přípustnými právními prostředky, mezi které přitom s ohledem na § 135 odst. 1 o.s.ř. občanské soudní řízení nepatří.

15) Je proto nutno ve smyslu § 135 odst. 1 o.s.ř. konstatovat, že **soustavného kontaktování a obtěžování žalobkyně formou telefonického prozvánění a zasílání SMS zpráv se žalovaný dopouštěl již v dřívějším období, a to nejméně v období od 21.5.2008 do 4.6.2008 a dále nejméně od 28.6.2008 do 10.7.2008. Na základě provedeného dokazování pak bylo dále zjištěno, že v tomto svém soustavném jednání žalovaný neustal ani přes uloženou pokutu za přestupek, když v něm naopak intenzivně pokračoval i v období žalovaném v tomto řízení, tj. v období od 6.3.2009 do 15.12.2009.** Dle § 125 o.s.ř. za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud. Na základě ohledání celkem tří mobilních telefonů žalobkyně a čtení SMS zpráv z nich takto soud zjistil a má za prokázané, že v daném období bylo na mobilní telefony žalobkyně žalovaným zasláno značné množství SMS zpráv, když bylo zjištěno, že pod kontaktem XXXX je vždy uloženo telefonní číslo XXXX, které dle výroku rozhodnutí o přestupku odpovídá telefonnímu číslu, jehož prostřednictvím se žalovaný dopustil přestupku již v dřívějším období. V těchto SMS zprávách, zasílaných intenzivně v nejrůznějších časech, včetně pozdních nočních či brzkých ranních hodin, se žalovaný neutuchajícím způsobem střídavě snažil přimět žalobkyni, která ho opustila, k návratu k němu a střídavě naopak častoval žalobkyni nejrůznějšími urážkami (např. že není normální, že se válí s „vocasama“, že je „cizoložnice a šlapka“, „špína“...). Jak již uvedeno, **intenzita zasílání SMS zpráv žalovaným byla v daném období natolik vysoká, že jejich přepis zabírá celkem 18 a půl stran A4 (sic) žalobního textu.** Vzhledem k tomu, že v některých zprávách žalovaný žalobkyni vyčítá, že mu nebere telefon, je pak takto prokázáno také telefonické prozvánění žalobkyně žalovaným v daném období.

16) Námitku žalovaného ohledně toho, že s mobilními telefony mohlo být manipulováno, soud hodnotí jako ryze účelovou a pro nadbytečnost v tomto směru neprovedl žalovaným navržené důkazy v podobě vypracování znaleckého posudku z oboru telekomunikace k otázce, zda je možno s mobilním telefonem manipulovat a zda v konkrétní věci také manipulováno bylo, dále v podobě oficiálního výpisu

mobilního operátora žalobkyně ohledně předmětných SMS zpráv, který by zajišťoval „spolehlivou, věrohodnou a ověřitelnou identifikaci účastníka služby – příjem SMS a telefonních hovorů“, a také v podobě psychiatrického znaleckého posudku na osobu žalobkyně ohledně tvrzení žalovaného, že žalobkyně trpí paranoidní představou o pronásledování žalovaným. Bylo totiž jednoznačně zjištěno ve smyslu § 135 odst. 1 o.s.ř., že žalovaný se obtěžování a pronásledování žalobkyně dopouštěl i v minulém období, za což byl pravomocně shledán vinným ze spáchání přestupku, a rovněž bylo jednoznačně prokázáno, že SMS zasílané žalobkyni v žalovaném období byly odesílány z kontaktu XXXX, tj. z telefonního čísla XXXX, které přitom dle výroku rozhodnutí o přestupku odpovídá telefonnímu číslu, jehož prostřednictvím se žalovaný dopustil přestupku již v dřívějším období. Námitka žalovaného o manipulaci s mobilními telefony je naprosto spekulativní, neboť i pokud by hypoteticky byla taková manipulace s daty v mobilním telefonu technicky možná, pak běžný uživatel by jí nebyl v žádném případě schopen provést. Žalovaným akcentované skutečnosti, že zprávy z jednoho dne jsou uloženy v různých telefonech, jedna zpráva byla dokonce v několika případech uložena ve dvou různých telefonech a rovněž tak zprávy doručené v nočních hodinách obsahují pozdrav „Dobré ráno“, jsou naprosto bezvýznamné, neboť žalovaný sám uváděl, že manželka má „několik mobilních telefonů, jejich čísla nezná“ a z prostého žalovaným uváděného pozdravu nelze dovozovat vůbec ničeho. Nadto v daném kontextu obsah SMS zpráv zcela odpovídá konzistentní a soustavné snaze žalovaného získat žalobkyni, která ho opustila, pro sebe zpět, a **rovněž tak bylo v řízení prokázáno obtěžování a pronásledování žalobkyně žalovaným i jinou formou než pouze telefonováním a zasíláním SMS zpráv.** Tak prostřednictvím žalobkyní pořizovaných a k důkazu použitých audiovizuálních záznamů bylo prokázáno, že dne 1.6.2010 žalovaný „doprovázel“ žalobkyni s nezletilou dcerou po ulici, když tohoto obtěžování a pronásledování nezanechal ani přes četná upozornění žalobkyně, že tato si nepřeje, aby ji žalovaný takto doprovázel a styk s dcerou má mít až ve středu (zítra). Toto žalovaný na záznamu nikterak nepopíral, vyjadřoval pouze opakovaně svůj nesouhlas s nahráváním situace. Pokud žalovaný namítal, že účastníci šli společně z besídky dcery, které se oba účastnili, pak ze záznamu je evidentní, že „společně“ šli právě přes jednoznačně deklarovaný nesouhlas žalobkyně s tím, aby ji žalovaný takto „doprovázel“. Stejně tak na záznamech ze dne 11.4.2010, 2.5.2010, 26.5.2010, 29.5.2010, 2.6.2010, 13.6.2010 a 14.7.2010 žalovaný slídí a „hlídkuje“ pod okny bytu žalobkyně a snaží se nahlížet dovnitř do bytu, resp. také klepe opakovaně na okno bytu (záznam z 11.4.2010) či snaží se pořizovat si záznamy přes výzvy žalobkyně, aby ji „nešmíroval“ (záznam ze 14.7.2010, 20:37 hod.). Pakliže žalovaný namítal, že k předmětnému bytu dochází za dětmi, pak toto tvrzení je opět účelové, když situace je ilustrativně vystižena na záznamu ze dne 2.6.2010. V něm žalovaný pod okny bytu opakovaně vyzývá žalobkyni, aby si v 7 hodin převzala dceru, přestože tato je již deset minut doma, a nejde mu tedy vůbec o návrat dcery do bytu matky, nýbrž pouze a jen o to, aby se s žalobkyní mohl u vchodu setkat osobně tváří v tvář.

17) Žalovaný nesouhlasil s provedením audiovizuálních záznamů k důkazu, když jednak v zásadě namítal nadbytečnost důkazů ve vztahu k předmětu řízení (s tím, že pořizené audiovizuální záznamy se netýkají ani telefonování ani zasílání SMS zpráv, ale jiné jeho činnosti, která po částečném zpětvzetí žaloby již není předmětem řízení), jednak nezákonnost důkazů z hlediska § 12 obč. zák., když tyto byly pořizeny bez souhlasu žalovaného, který je na nich zachycen.

18) S takovým náhledem žalovaného na otázku nadbytečnosti a nezákonnosti důkazů se však soud nemohl rozumně ztotožnit a důkazy byl proto soudem provedeny a zohledněny. **S prostou mechanickou argumentací prostřednictvím § 12 obč. zák., o kterou se žalovaný v řízení pokoušel, zde totiž rozhodně nelze vystačit**, byť soud současně připouští a je si plně vědom, že taková mechanická argumentace není ani v soudní praxi zcela ojedinělá a má naopak svou oporu v části judikatury, dále označované jako „*restriktivní část judikatury*“ (srov. i Seidel, J.: Protiprávně získané nebo použité důkazy v civilním soudním řízení, Právní fórum 8/2010, s. 381).

19) Jedná-li se o otázku první, tj. o **otázku nadbytečnosti provedení předmětných důkazů**, pak soud zcela souhlasí s doktrinárně učiněnou tezí (Seidel, J., *op. cit.*), že soud by měl při provádění obdobných důkazů posoudit nadbytečnost důkazu ve smyslu jeho bezvýznamnosti, tj. zda jde o důkaz bez vztahu k předmětu řízení, bez potence skutkové tvrzení prokázat nebo vyvrátit nebo důkaz ke skutečnosti již s praktickou jistotou prokázané. Odmítnutí důkazu jako nadbytečného by mělo mít přednost před případným odmítnutím důkazu pro nepřipustnost. Soud v tomto směru konstatuje, že se o důkazy nadbytečné (bezvýznamné) v žádném případě nejedná, neboť má-li soud hodnotit věc ve vzájemných souvislostech (§ 132 o.s.ř.), pak danými důkazy je prokazováno právě pronásledování (obtěžování) žalobkyně žalovaným, byť jinou než telefonickou formou. Pokud žalovaný v zásadě popíral podstatu předmětné žaloby, tj. soustavné pronásledování (obtěžování) žalobkyně svou osobou, jsou dané důkazy (hodnocené i v souvislostech s důkazy dalšími ve smyslu § 132 o.s.ř.) jednoznačně způsobilé toto jeho tvrzení jako nepravdivé vyvrátit a přispět tak k prokázání pravdivosti tvrzení žalobkyně.

20) Ve vztahu k otázce druhé, tj. k **otázce nezákonnosti provedení předmětných důkazů**, je soud nucen konstatovat, že judikatura v této oblasti je značně roztržštěná a nekonzistentní. Doktrinární závěry (Seidel, J., *op. cit.* či Telec, I.: Svolení, nebo zákonné licence v právu osobnostním, Právní rozhledy 24/2007, s. 879) jsou naopak vesměs formulovány s nepřehlédnutelnou snahou provádění obdobných důkazů v některých situacích umožnit s tím, že „*udržení fungujícího soudnictví a úsilí o materiálně pravdivé rozhodování jsou důležitým zájmem obecného blaha*“ (usnesení německého Spolkového ústavního soudu ze dne 9. října 2002 ve spojených věcech pod sp. zn. 1 BvR 1611/96, 1 BvR 805/98).

21) Je především faktem, že dle § 125 o.s.ř. za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud. Restriktivní část judikatury se však vyslovuje proti použití jakéhokoli důkazu, který byl účastníkem pořízen v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a jehož pořízením nebo opatřením došlo k porušení práv jiné osoby, přičemž nepřipouští žádné výjimky. Lze v tomto směru zmínit např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1009/98 ze dne 21.10.1998 (Rc 39/99), dle kterého navrhne-li účastník občanského soudního řízení k prokázání svých tvrzení důkaz, který byl pořízen nebo účastníkem opatřen v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a jehož pořízením nebo opatřením došlo k porušení práv jiné fyzické nebo právnické osoby, soud takový důkaz jako nepřipustný neprovede. Nepřipustným důkazem je proto i záznam telefonického rozhovoru, který byl takto pořízen bez vědomí hovořících osob.

22) Jak správně upozorňuje Seidel, *op. cit.* tento publikovaný rozsudek Nejvyššího soudu nepřipouští ze své působnosti žádné výjimky, a to zejména proto, že soud operoval s normami, nikoli principy, i když ani při jejich aplikaci (konkrétně čl. 90 Ústavy a § 2 o.s.ř.) nepostupoval správně. Tak sice v co nejširší míře chrání soukromí, současně však nepřiměřeně omezuje kontradiktornost řízení, zejména možnost unést důkazní břemeno, a tím i základní procesní práva navrhovatele nepřípustného důkazu. Přestože „restriktivní přístup“ podle daného judikátu by měl být obecnými soudy v civilním řízení uplatňován, **soudy se vydaly spíše cestou hledání výjimek tak, aby na ně nedopadaly závěry publikovaného rozhodnutí.** Tyto odlišné přístupy byly založeny buď na zužujícím výkladu pojmu „projevy osobní povahy“ (např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 64/2004 ze dne 11.5.2005) a akcentování místa pořízení záznamu (**přípustnost záznamu učiněného v prostoru určeném pro veřejnost** dle rozsudku Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 1 Co 62/2003 ze dne 27.5.2003), na významu zákonné licence pro účely dokazování (např. rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 23 C 3/97 či rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1224/2004 ze dne 21.12.2004, který však byl zrušen nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 191/05 ze dne 13.9.2006) či na významu konkludentního souhlasu volajícího. Takto totiž Nejvyšší soud v již zmíněném rozsudku sp. zn. 30 Cdo 1224/2004 dovedl, že v případech (privátních telefonických hovorů), kdy volající oslovuje volaného telefonního účastníka, dává tím především podnět ke komunikaci mezi těmito účastníky telefonního hovoru, a **fakticky tak i vstupuje do soukromí volaného účastníka se všemi z toho plynoucími konsekvencemi.** Zatímco s aplikací zákonné licence se Ústavní soud v nálezu sp. zn. I. ÚS 191/05 neztotožnil, potvrdil správnost domněnky konkludentního souhlasu se zaznamenáváním hovoru. V citované analýze pak autor dále upozorňuje na **nutnost aplikace principu proporcionality** a poukazuje v tomto směru na německou judikaturu, v níž vyniká praktičnost a obecná použitelnost této metody, za jejíž použití se zasazují i některé hlasy české odborné veřejnosti. V tomto ohledu pak **mohou existovat hlediska, která by mohla podpořit ochranu zájmu na pořízení důkazu i přes současné porušení práva na ochranu osobnosti. Tak tomu může být např. tehdy, když se osoba, která potřebuje obstarat důkaz, nachází v situaci nutné obrany nebo v podobné situaci.** Např. v rozhodnutí sp. zn. 1 BvR 1611/96, 1 BvR 805/98 německý Ústavní soud argumentoval, že obecná osobnostní práva nejsou zaručena bezpodmínečně, neboť je omezuje ústavní pořádek v širším smyslu, ke kterému se řadí také procesní předpisy upravující dokazování (získávání a hodnocení důkazů). **Zda je zásah do základního práva oprávněný, se řídí výsledkem úvahy mezi použitím odporujícími osobnostními právy na straně jedné a pro použití mluvícím právním zájmem na straně druhé, tj. výsledkem poměřování v rámci testu proporcionality. V civilním řízení není vyloučena situace, kdy zájem na provedení důkazu dostane zvláštní význam pro realizaci práva jedné strany.**

23) Právě tak prof. Telec, *op.cit.* přisvědčuje právnímu názoru odlišnému od názoru v rozhodnutí Rc 39/99 a uvádí, že právo na spravedlivý proces má každý účastník procesu a svědčí proto i navrhovateli důkazu, který by nepřipuštěním a neprovedením důkazu mohl být krácen (postížen) na právu a mohl by se stát obětí porušení svého práva na spravedlivý proces. **Nepřipuštění důkazu patří mezi skutky, které mohou zavdat porušení práva na spravedlivý proces.** Podobné případy, které se týkají jemného vycítění spravedlnosti, je nutno právně

řešit s ohledem na jejich konkrétní okolnosti a nástrojem k dosažení řešení může být **test poměrnosti cíle a prostředku**. Např. v situaci, kdy oběť domácího násilí má jediný důkaz o psychickém násilí na sobě pořízený skrytou kamerou, by měl být takový důkaz podle všeho soudem připuštěn a proveden, pakliže by žalobce nenavrhnul jiný přímý nebo alespoň nepřímý důkaz. Pokud by naopak soud v takové situaci důkaz nepřipustil a neprovedl a v důsledku toho by se oběť domácího násilí nedomohla ochrany, jednalo by se ze strany státu o spáchání deliktu porušení práva na spravedlivý proces, jehož obětí by se stal žalobce: oběť domácího násilí by tak byla postižena dvakrát (jednou násilníkem a podruhé soudcem, resp. státem).

24) Nutno zmínit i trestní judikaturu Nejvyššího soudu k dané otázce, která **možnost provedení obdobných důkazů a priori nezavrhuje a naopak obdobné důkazy v jistých situacích připouští**. Tak dle unesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 5 Tdo 459/2007 ze dne 30. 5. 2007 s ohledem na ustanovení § 89 odst. 2 tr. ř. **zásadně nelze vyloučit možnost, aby byl k důkazu použit i zvukový záznam, který byl pořízen soukromou osobou bez souhlasu osob**, jejichž hlas je takto zaznamenán. Ustanovení § 88 tr. ř. se zde neuplatní, a to ani analogicky. Přípustnost takového důkazu je však nezbytné vždy posuzovat též s ohledem na respektování práva na soukromí zakotveného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí ve smyslu čl. 7 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Také dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 583/2009 **za důkaz mohou sloužit i soukromě pořízené obrazové nebo zvukové záznamy osob, jejichž osobní projevy jsou takto zaznamenávány**. Právě tak v usnesení sp. zn. 3 Tdo 1340/2009 ze dne 25.11.2009 Nejvyšší soud konstatoval, že **nelze a priori vyloučit možnost, aby byl k důkazu použit i zvukový záznam pořízený soukromou osobou bez souhlasu osoby, jejíž hlas je takto zaznamenán**. Ust. § 88 se zde neuplatní, a to ani analogicky, neboť upravuje odlišnou situaci, a sice zaznamenávání hlasového projevu orgány činnými v trestním řízení, které musí nutně splňovat přísnější kritéria. Přípustnost takového důkazu je však vždy nezbytné posuzovat též s ohledem na respektování práva na soukromí zakotveného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí ve smyslu čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Jde o situaci, kdy zde dochází k určité kolizi chráněných zájmů. V posuzovaném případě ovšem **soudy správně upřednostnily zájem na ochraně společnosti před závažnou trestnou činností, když nahrání hlasových projevů obviněného realizoval svědek proto, aby tak v tísni zadokumentoval nezákonné jednání obviněného**.

25) Ve shodě s tím také správní judikatura Nejvyššího správního soudu dovozuje, že i za situace, kdy kamerový záznam pořízený soukromou osobou, který zasahuje do sféry osobnostních práv zaznamenané osoby, nebyl pořízen s jejím souhlasem či v souladu se zákonnými výjimkami, **není jeho použitelnost pro potřeby dokazování ve správním řízení zcela vyloučena**. V těchto případech je vždy **nutno poměřit legitimitu cíle, kterého mělo být pořízením záznamu dosaženo, na straně jedné a přiměřenost užitého postupu na straně druhé**. Je tak vždy nutno uvážit, zda v konkrétním případě může nad ochranou osobnostních práv dotčeného subjektu převážit zájem společnosti na objasnění a potrestání deliktních jednání a především pak **ochrana ústavně zaručených práv pořizovatele takového záznamu** (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 45/2010-68 ze dne 18. 11. 2011). V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud také

uvedl, že důležitým faktorem pro posouzení toho, zda je určitá skutečnost chráněna čl. 8 Úmluvy, je pak i posouzení, nakolik je daná aktivita zaznamenávané osoby veřejná, respektive veřejnosti přístupná; **obecně platí, že dle ESLP nelze o existenci soukromí na ulicích (jak je tomu i v nyní posuzovaném případě) prakticky hovořit.**

26) V duchu těchto tezí, se kterými se soud zcela ztotožňuje, proto soud ohledně přípustnosti předmětných důkazů přistoupil k provedení **testu proporcionality**, který je metodologicky postaven na třech krocích.

27) Prvním z nich je **hledisko vhodnosti**, jehož cílem je posouzení způsobilosti zvoleného prostředku dosáhnout sledovaného účelu. Zde lze plně odkázat na čl. 19 rozsudku, v němž již soud dospěl k závěru, že se v daném případě o důkazy nadbytečné (bezvýznamné) rozhodně nejedná, neboť má-li soud hodnotit věc ve vzájemných souvislostech (§ 132 o.s.ř.), pak danými důkazy je prokazováno právě pronásledování (obtěžování) žalobkyně žalovaným, byť jinou než telefonickou formou. Pokud žalovaný v zásadě popíral podstatu předmětné žaloby, tj. soustavné pronásledování (obtěžování) žalobkyně svou osobou, jsou dané důkazy (hodnocené i v souvislostech s důkazy dalšími ve smyslu § 132 o.s.ř.) jednoznačně způsobilé toto jeho tvrzení jako nepravdivé vyvrátit a přispět tak k prokázání pravdivosti tvrzení žalobkyně.

28) Druhým kritériem při uplatnění testu proporcionality je **hledisko potřebnosti (hledisko minimalizace zásahu)**, které sleduje analýzu plurality možných prostředků způsobilých dosáhnout sledovaného účelu, z nichž je pak zapotřebí zvolit takový prostředek, který ústavně chráněnou hodnotu omezuje v míře nejmenší. Jak naznačují i oba výše citovaní autoři, je-li možnost prokázat tvrzení jiným důkazním prostředkem v zájmu minimalizace zásahu do základních práv, měl by soud takový přípustný důkaz upřednostnit. V daném případě však nelze o existenci jiného přípustného důkazu rozumně uvažovat, neboť žalobkyně si v tísní nahrávala aktuální nezákonné jednání žalovaného, když vůči obdobnému dřívějšímu jednání žalovaného se navíc v minulosti nedomohla soudní ochrany právě s poukazem na důkazní nouzi (srov. čl. 29 *in fine*), a bylo-li některým skutkům žalovaného vůči žalobkyni dle záznamu přítomno i nezletilé dítě účastníků, pak nelze na případném výsledku dítěte namísto připuštění důkazu audiovizuálními záznamy spravedlivě trvat. Takový důkaz totiž v podmínkách projednací (nikoli tedy vyšetřovací) zásady nejen nebyl navržen, ale (a to zejména) by bylo zhora nerozumné přímý a zcela autentický důkaz, dokumentující jednání žalovaného, nahrazovat výsledkem nezletilého dítěte o událostech řadu let starých. Nezletilé dítě by bylo takto nepřiměřeně a v rozporu se svými zájmy zatahováno do soudního sporu mezi účastníky, přičemž dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány, což pochopitelně bezvýhradně platí také pro danou otázku.

29) Hlediskem třetím je potom **poměrování (zvažování), tj. porovnávání závažnosti** v kolizi stojících práv a zájmů, a to i vzhledem k akceptované hierarchii hodnot. Pro tyto účely soud konstatuje, že **pokud někdo soustavně zasahuje do cizího soukromí, pak se nemůže v tomto rámci s úspěchem dovolávat ochrany vlastního soukromí, a to tím spíše, je-li takové „soukromí“**

zachycováno na veřejných prostranstvích (ulice, prostor pod okny domu), na nichž nelze o existenci soukromí prakticky hovořit, a je-li takto dokumentováno jeho vlastní nezákonné jednání. Za této situace proto nelze výkonu práva na ochranu soukromí žalovaného přiznat dle § 3 odst. 1 obč. zák. právní ochranu, neboť takový výkon práv by nepřiměřeně a šikanózně zasahoval do práv a oprávněných zájmů jiných a byl by také v rozporu s dobrými mravy (byl by, objektivně vzato, neslušný). Závěr o přípustnosti provedení důkazu je třeba přijmout tím spíše, že žalobkyně již dříve nedosáhla právní ochrany před jednáním žalovaného právě v důsledku neunesení břemene osvědčení svých tvrzení o takovém jednání. Usnesením Okresního soudu v Třebíči č.j. 3 Nc 6003/2007-28 ze dne 15.5.2007 bylo totiž nařízeno předběžné opatření, kterým bylo dle § 76b odst. 1 o.s.ř. žalovanému na dobu jednoho měsíce zakázáno setkávání a navazování kontaktů s žalobkyní (s výjimkou stanovených termínů) a současně byl žalovanému zakázán vstup do domu na ul. XXXX a jeho bezprostředního okolí. Toto usnesení okresního soudu však bylo návazně usnesením Krajského soudu v Brně sp. zn. 12 Co 603/2007 ze dne 2.4.2008 k odvolání žalovaného změněno tak, že návrh na nařízení předběžného opatření byl zamítnut, když odvolací soud dospěl k závěru, že navrhovatelka v tomto směru dostatečně neosvědčuje své tvrzení, že by ji odpůrce opakovaně a s rostoucí intenzitou ohrožoval na svobodě a lidské důstojnosti tím, že by jí "i 60x denně telefonoval, posílal různé SMS zprávy, nazýval děvkou, vyhrožoval tím, že si na ni najme Ukrajince nebo ji sám zabije, ...stoupal do cesty a sahal na ni na veřejnosti, sledoval dům a veškerý pohyb mimo bydliště". Právě tak pokud Okresní soud v Třebíči usnesením č.j. 3 Nc 603/2007-50 ze dne 14.6.2007 vyhověl návrhu na prodloužení doby trvání předběžného opatření na dobu deseti měsíců, pak k odvolání žalovaného bylo i toto rozhodnutí usnesením Krajského soudu v Brně sp. zn. 12 Co 604/2007 ze dne 2.4.2008 změněno tak, že návrh byl zamítnut, a to s odkazem na zrušení předběžného opatření v mezidobí usnesením Krajského soudu v Brně sp. zn. 12 Co 603/2007 ze dne 2.4.2008. Návazně byl pak usnesením Okresního soudu v Třebíči č.j. 3 Nc 6005/2008-12 ze dne 17.6.2008 nový návrh žalobkyně na nařízení předběžného opatření na zákaz žalovanému vstoupit do domu na ul. XXXX jakož i jeho bezprostředního okolí a na zdržení se setkávání s žalobkyní a XXXX XXXX, nar. XXXX a navazování kontaktů s nimi, zamítnut s odkazem na závěry krajského soudu v dřívější věci. **Za situace, kdy žalobkyně právě s poukazem na neunesení břemene osvědčení svých tvrzení o jednání žalovaného nedosáhla požadované soudní ochrany před tímto jednáním prostřednictvím předběžného opatření, tedy nepochybně vzrostla legitimní potřeba žalobkyně dokumentovat si takové nezákonné jednání a zajistit si tím potřebné důkazy o jednání žalovaného pro účely soudního řízení ve věci samé.**

30) Zjištěný skutkový stav soud pokládá za zcela dostačující pro rozhodnutí ve věci a pro nadbytečnost proto nepřihlédl k provedenému důkazu v podobě usnesení státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Třebíči č.j. ZT 288/2007-3 ze dne 5. 6. 2007 k prokázání toho, že ze strany orgánů činných v trestním řízení došlo k podmíněnému zastavení trestního stíhání žalobkyně pro trestný čin porušování tajemství dopravovaných zpráv, kterého se dopustila ve vztahu k e-mailové poště žalovaného, resp. neprovedl ani důkaz celým tímto spisem, jak žalovaný navrhoval. Pokud totiž žalobkyně znala či vydedukovala přístupového heslo žalovaného a vstoupila do jeho e-mailové pošty, pak toto jednání žalobkyně a odpovědnost za ně není předmětem tohoto řízení a na podstatě sporu nemůže změnit ničeho. Pro nadbytečnost soud

neprovedl ani žalovaným navržené důkazy v podobě vypracování znaleckého posudku z oboru telekomunikace k otázce, zda je možno s mobilním telefonem manipulovat a zda v konkrétní věci také manipulováno bylo, dále v podobě oficiálního výpisu mobilního operátora žalobkyně ohledně předmětných SMS zpráv, který by zajišťoval „spolehlivou, věrohodnou a ověřitelnou identifikaci účastníka služby – příjem SMS a telefonních hovorů“, a také v podobě psychiatrického znaleckého posudku na osobu žalobkyně ohledně tvrzení žalovaného, že žalobkyně trpí paranoidní představou o pronásledování žalovaným. V tomto směru soud odkazuje na argumentaci obsaženou již v čl. 16 rozsudku. Pro nadbytečnost nebyly provedeny ani další žalovaným navržené důkazy v podobě policejních spisů PČR v Třebíči sp.zn. ORTR 808/TČ-70-2007 ohledně odložení trestního oznámení žalobkyně ve věci týrání osoby žijící ve společné domácnosti a ORTR 974/TČ-17-207 ohledně odložení trestního oznámení na nerespektování zákazu styku žalovaného s dcerou, s tím, že takový zákaz nikdy nebyl dán. Tyto skutečnosti totiž rovněž nebyly předmětem tohoto řízení. Za nadbytečný soud vzhledem k výše již provedeným a zhodnoceným důkazům považoval i výslech otce žalovaného XXXX, bytem XXXXX ohledně toho, zda posílal žalobkyni nějaké SMS a zda vůbec zná telefonní číslo žalobkyně. Totéž se týká dalšího žalovaným nadbytečně navrženého důkazu v podobě spisu Městského úřadu v Třebíči sp. zn. OSČ 9507201152858/11/ROSŘ203/2011, který se týká návrhu žalovaného na zrušení trvalého pobytu žalobkyně, když věc dosud není pravomocně vyřízena, jímž má být prokázán rozpor v tvrzení žalobkyně. Za nadbytečný soud stejně tak považoval i další žalovaným navržený důkaz výslechem svědkyně XXXX ohledně platnosti nájemní smlouvy uzavřené s žalobkyní na byt XXXX a ohledně toho, že ji žalovaný žádné SMS neposílal a zda a jak vůbec získal její telefonní číslo. Při vázanosti soudu rozhodnutím o přestupku je nadbytečný i důkazní návrh žalovaného na výslech svědka XXXX ohledně toho, že žalovanému mohlo být doručeno předvolání k jednání přestupkové komise jinak než fikcí (viz čl. 14 rozsudku). Nadbytečné jsou ve vztahu k předmětu tohoto řízení i další žalovaným navržené důkazy opatrovnícký spisem ohledně otázek realizace styku žalovaného s nezletilou dcerou a spisem ve věci žaloby o náhradu nemajetkové újmy, která mu byla způsobena křivým obviněním z domácího násilí. Pro účely celého tohoto odstavce soud akcentuje, že podstatou zájmu soudu v tomto řízení na ochranu osobnosti bylo soustavné pronásledování (obtěžování) žalobkyně žalovaným, které bylo přitom provedeným dokazováním jasně zjištěno, a nikoli již řešení dalších skutkových či právních otázek.

Právní hodnocení

31) Dle § 11 obč. zák. fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Dle § 13 odst. 1 obč. zák. fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Dle § 13 odst. 2 obč. zák. pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Dle § 13 odst. 3 obč. zák. výši náhrady podle odstavce 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

32) V rámci právního hodnocení zjištěného skutkového stavu vyšel soud z toho, že na jednu stranu samozřejmě existují zákonem o rodině uložené povinnosti manželů žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svoji důstojnost, pomáhat si, společně pečovat o děti a vytvářet zdravé rodinné prostředí (§ 18 zák. o rodině), na druhou stranu však také zcela samozřejmě za situace, kdy manželka manžela opustí a podá návrh na rozvod manželství, nelze naplňování povinnosti žít spolu nadále vyžadovat či dokonce (jako v daném případě) přistoupit k šikanóznímu vyžadování plnění této povinnosti jedním z manželů přes jednoznačný nezájem manžela druhého.

33) Stejně tak snaha o znovuoobnovení úplného rodinného prostředí je v přiměřené míře zcela legitimní a pozitivní snahou, překročí-li však tato snaha rámec přiměřenosti a excesivně přeroste až do soustavného pronásledování a obtěžování manželky manželem, stává se reprobovaným civilním či dokonce trestním (srov. § 354 trestního zákoníku) deliktem.

34) Soudní judikatura ve věcech ochrany osobnosti tradičně vychází při úvahách o neoprávněnosti zásahu a rozsahu vzniklé újmy z toho, že rozhodný není pouhý subjektivní pocit jednotlivce, ale klíčové je objektivní posouzení – posouzení testem „běžného člověka“. Toto pojetí bylo Ústavním soudem shledáno jako ústavně konformní (viz i nálezy sp. zn. II. ÚS 1174/09 ze dne 13.1.2010) a je rozpracováno i v testu objektivního posouzení vytvořeném Nejvyšším soudem (rozsudek sp. zn. 30 Cdo 4431/2007 ze dne 7.10.2009). Dle něj je neoprávněný zásah nutno hodnotit vždy objektivně s přihlédnutím ke konkrétní situaci, za které k neoprávněnému zásahu došlo (tzv. konkrétní uplatnění objektivního kritéria), jakož i k osobě postižené fyzické osoby (tzv. diferencované uplatnění objektivního kritéria). Rovněž tak právní teorie (Telec, I.: Test přiměřenosti zadostiučinění za nemajetkovou újmu, Právní rozhledy 4/2010, s. 144 a násl.) v těchto souvislostech akcentuje nutnost právní argumentace fikcí průměrného člověka, u něhož lze objektivně předpokládat následek a zároveň po něm nelze spravedlivě požadovat, aby jej snášel. Soustavné, vytrvalé, tvrdošíjné a systematicky prováděné jednání žalovaného, vybočující excesivně z běžných norem chování, **by přitom jako nepřiměřené obtěžování objektivně a důvodně vnímal každý běžný člověk v situaci žalobkyně.**

35) Toto soustavné, vytrvalé, tvrdošíjné a systematicky prováděné jednání žalovaného, vybočující excesivně z běžných norem chování, bylo proto neoprávněným zásahem do práva na ochranu osobnosti žalobkyně dle § 11 a násl. obč. zák., které je přitom právem působícím erga omnes a zajišťuje tak i právní ochranu manželky, která opustila manžela a podala návrh na rozvod manželství, před takovým soustavným obtěžováním opuštěným manželem, s nímž se hodlá rozvést a nemíní s ním žít. Ostatně typickým *stalkerem* bývá právě bývalý partner, který není schopen se vypořádat s ukončením vztahu a buď touží po návratu nebo se chce pomstít za ukončení vztahu.

36) Za dané situace proto žalobkyni vůči žalovanému svědčí občanskoprávní prostředky ochrany osobnosti dle § 13 obč. zák. Ty jsou v citovaném ustanovení uvedeny pouze příkladmo (viz slovo "*zejména*" v § 13 odst. 1) a daná úprava nevylučuje použití i jiných občanskoprávních prostředků. Jsou tudíž možné i žaloby na určení, že bylo určitým způsobem neoprávněně zasaženo do osobnostních práv žalobce. V takových případech se nejedná o určovací žaloby dle § 80 písm. c) o.s.ř.

a není tak třeba prokazovat existenci naléhavého právního zájmu žalobce na nárokovaném určení.

37) Soud tedy podané žalobě v rozsahu, v němž nebyla vzata zpět, vyhověl a určil, že žalovaný opakovaným telefonováním a zasíláním SMS zpráv žalobkyni v období od 6. 3. 2009 do 15. 12. 2009 zasáhl do práva žalobkyně na soukromý život.

Náklady řízení

38) O nákladech řízení mezi účastníky soud rozhodl ve smyslu § 146 odst. 2, věty druhé (v rozsahu částečného zastavení řízení pro zpětvzetí žaloby v důsledku toho, že žalovaný již se svým nezákonným jednáním v průběhu řízení přestal) a § 142 odst. 1 o.s.ř. dle výsledku sporu (v rozsahu určovacího výroku) tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, když žalovaný by sice byl takto k náhradě nákladů řízení povinen žalobkyni, ta se však práva na jejich náhradu vzdala.

39) O nákladech řízení státu soud rozhodl ve smyslu § 148 odst. 1 o.s.ř. dle výsledků řízení tak, že České republice se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává, neboť u žalovaného byly dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, v důsledku kterých mu také byl již dříve soudem ustanoven zástupce.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **je** odvolání přípustné, a to do **15 dnů** ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím soudu zdejšího.

V Brně dne 10. dubna 2013

Za správnost vyhotovení:
Soňa Melová

JUDr. Michal Ryška, v.r.
samosoudce